

Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng và Thủ tướng Nhật Bản Shinzo Abe trong chuyến thăm Nhật Bản tháng 12/2013

Quan hệ Việt Nam - Nhật Bản đang ở giai đoạn phát triển mạnh mẽ, đặc biệt năm 2013 - mốc kỷ niệm quan trọng 40 năm thiết lập quan hệ ngoại giao - đã đánh dấu một trang mới cho quan hệ hai nước với hàng loạt sự kiện kết nối, giao lưu và kinh tế văn hóa.

Các nhà ngoại giao đều nhận định tài sản quý giá nhất của hai đất nước chính là số tin cậy lẫn nhau và hợp tác toàn diện. Đó là nền tảng quan trọng để quan hệ hợp tác Việt Nam - Nhật Bản ngày càng đi vào chiều sâu và hiệu quả.

Hành trình Đối tác chiến lược Việt Nam - Nhật Bản...

Nhìn lại quá khứ, giao lưu giữa nhân dân Việt Nam và Nhật Bản đã bắt đầu từ cách đây rất lâu. Hơn 400 năm trước, những thuyền buôn của Nhật Bản đã tới Hội An - miền Trung Việt Nam. Nơi đây còn đó dấu tích của sự giao lưu ấy với cây cầu bắc ngang con lạch chày ra sông Thu Bồn, xưa nay vẫn được nhân dân quen gọi là “cầu Nhật Bản”.

Tuy đã có sự giao lưu văn hóa, buôn bán từ rất lâu, nhưng phải đến ngày 21/9/1973, hai nước mới chính thức thiết lập quan hệ ngoại giao. Bước tiếp theo nhìn chiến lược của các nhà lãnh đạo hai nước, Nhật Bản là nước đi tiên mà Việt Nam chờ đợi thiết lập quan hệ. Mọi quan hệ Việt Nam - Nhật Bản không ngừng phát triển mạnh mẽ và toàn diện, nhất là từ khi lãnh đạo cấp cao hai nước nhất trí nâng tầm quan hệ thành đối tác chiến lược vì hòa bình và phồn vinh châu Á vào năm 2009. Cho đến nay, Nhật Bản đã trở thành nước ưu tiên trong chính sách ngoại

giao của Việt Nam, cũng như ngược lại và Việt Nam coi Nhật Bản là một trong những đối tác hợp tác hàng đầu.

Hiện Nhật là đối tác xuất nhập khẩu lớn thứ hai của Việt Nam, sau Trung Quốc. Với các thị trường như Trung Quốc, Hàn Quốc..., Việt Nam nhập siêu khá lớn thì với Nhật Bản, cán cân thương mại gần 2 năm khá cân bằng. Các cửa khẩu hàng xuất nhập khẩu mở cửa cho nhau phát triển chứ không cạnh tranh mạnh mẽ như các thị trường khác. Kim ngạch xuất nhập khẩu song phương giữa Việt Nam và Nhật Bản tăng trung bình 18%/năm trong vài năm trở lại đây. Năm 2012 đánh dấu con số kim ngạch thương mại song phương giữa hai nước tăng gần 50% so với năm 2008, đạt 24,7 tỷ USD, trong đó Việt Nam xuất khẩu gần 13 tỷ USD và nhập khẩu gần 12 tỷ USD.

Không chỉ là đối tác thương mại quan trọng, theo Công Đồng đầu tư nước ngoài - Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Nhật Bản đang dẫn đầu các quốc gia và vùng lãnh thổ có đầu tư vào Việt Nam. Tính lũy kế đầu tư tháng 11/2013, đầu tư trực tiếp của Nhật Bản vào Việt Nam là 2.103 dự án với số vốn lên tới 34.526 triệu USD, tập trung chủ yếu vào ngành công nghiệp chế biến chế tạo với 1.150 dự án, chiếm 84,14% tổng vốn đầu tư.

Có thể thấy, Nhật Bản đã ghi dấu ấn quan trọng trên công trường phát triển của Việt Nam. Công trình của Nhật Tân đang chuốt bóng, trục cẩu là của Công ty TNHH, Bãi Cháy, Thanh Trì và nhiều dự án hạ tầng quy mô lớn khác. Hơn 1.600 doanh nghiệp Nhật Bản, trong đó có nhiều tập đoàn lớn đã đầu tư và có kế hoạch mở rộng kinh doanh tại Việt Nam. Họ hiểu rõ môi trường văn hóa Việt Nam tuy có những bộn bề vùng sâu vùng xa, đời sống lãnh vực như khu vực hẻo lánh, giáo dục và truyền hình rồi công nghệ lĩnh vực lớn như công nghiệp, giao thông và đời sống nguyên tử đầu tư hiện đại sẽ giúp đỡ của Nhật Bản... và còn rất nhiều dự án nữa đang tiếp tục được triển khai.

Trong hợp tác ODA Nhật Bản hỗ trợ cho các nước đang phát triển trên thế giới, Việt Nam hiện cũng là đối tác quan trọng xét cả về tổng số vốn đầu tư. Vốn trợ ODA của Nhật Bản đối với Việt Nam thời gian gần đây đạt trung bình hơn 2 tỷ USD mỗi năm. Tổng số vốn ODA trong 20 năm mà Nhật Bản dành cho Việt Nam khoảng 1.914,9 tỷ yên. Số hỗ trợ của Nhật Bản được đánh giá là đang góp phần tạo nên những bước tiến cho tăng trưởng kinh tế của Việt Nam.

Chia sẻ với phóng viên trong chuyến thăm và làm việc tại Việt Nam gần đây, ông Tanaka Akihiko, Chủ tịch Cơ quan Hợp tác quốc tế Nhật Bản (JICA) đã nhận định trong bối cảnh quan hệ hợp tác hỗ trợ ODA Nhật Bản dành cho Việt Nam đã vượt mốc 20 năm (1992-2013), cả hai

phía Vi t Nam và Nh t B n đ u có chung nh n th c r ng ODA c a Nh t B n không chỉ góp phần vào s phát triển kinh tế xã h i c a Vi t Nam, mà quan tr ng h n còn giúp tăng c ng quan h h u ngh i a hai n c. Ông cũng nh n m nh, cho dù Vi t Nam đã tr thành qu c gia có thu nh p trung bình - m t c t m c r t quan tr ng nh ng ph ng ch m h tr c a Nh t B n cho Vi t Nam v n không có nhiều thay đ i trong th i gian t i. Điều này m t l n n a tái kh ng đ nh s coi tr ng h p tác song ph ng trong chính sách đ i ngo i c a Nh t B n dành cho Vi t Nam.

... Th m tình đoàn k t h u ngh

Các ho t đ ng giao l u văn hóa đ c tăng c ng đã ngày càng làm sâu s c thêm m i quan h tốt đ p gi a hai n c. Hi n nay, văn hóa Vi t Nam đang ngày càng hi n di n sâu đ m t i Nh t B n và ng c i. Ng i dân Vi t Nam, đ c bi t là gi i tr ngày càng quen thu c v i hoa anh đào, trà đ o. Và trong “L h i Vi t Nam t i Nh t B n 2013” di n ra tháng 9/2013, nh ng nét đ c s c v văn hóa Vi t Nam thông qua các gian hàng th công m ngh , m th c... đã thu hút kho ng 15.000 l t ng i đ n tham quan. Theo đánh giá c a ông Hirotsugu Terado - Chuyên gia nghiên c u chính sách chi n l c Phòng Kinh tế , Đ i s quán Nh t B n t i Vi t Nam, đây là m t con s không h nh và cho th y s c hút c a văn hóa Vi t Nam t i Nh t B n.

S giao l u ngày càng m t thi t cùng s t ng đ ng v t p quán văn hóa đã giúp nhân dân hai n c tr nên g n gũi và d dàng hi u nhau h n. Còn nh hai năm tr c, khi Nh t B n ph i đ i m t v i đ ng đ t, sóng th n, ng i dân Vi t Nam t mi n ng c đ n mi n xuôi, t tr đ n già đ u đóng góp m t phần nh đ chia s khó khăn v i nhân dân Nh t B n nh ng i thân trong cùng m t đ t n c, cùng m t gia đình. Nh ng s h tr c a ng i dân Vi t Nam tuy còn nh nh ng ch a đ ng tình c m chân th c, l n lao. V phía Nh t B n, dù đang kh c ph c h u qu to l n do thiên tai gây ra, song v n dành cho Vi t Nam s đầu t , hỗ tr u ái vào xây đ ng các c s h t ng, y t , giáo d c... Đây không còn đ n thu n là v n đ l i ích qu c gia mà là tình c m do lâu ngày vun đ p mà thành.

Qua ch ng đ ng phát triển quan h hai n c trong 40 năm qua, chúng ta có th t hào kh ng đ nh rằng tình đoàn k t, h u ngh , h p tác toàn di n Vi t Nam - Nh t B n đã và đang t p t c đ c duy trì, c ng c , đ i m i và đi vào chi u sâu, góp phần thi t th c vào s nghi p phát triển m i n c. Cùng v i s giúp đ l n nhau v t t qua nhi u bi n đ ng c a l ch s , m i quan h Vi t Nam - Nh t B n không ch đ ng l i m c đ đ i tác chi n l c, ng i dân hai n c còn dành cho nhau nh ng tình c m g n bó đ c bi t và tr thành nh ng ng i b n thân thi t th c s ./.

Hoa Lê. (VEN).